

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

Деділова Тетяна Вікторівна

УДК 330.341.1:658.114 (477)

**СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ**

Спеціальність 08.02.02 – економіка та управління
науково-технічним прогресом

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Харків – 2006

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор економічних наук, доцент
Гриньов Андрій Валентинович,
Харківський національний автомобільно-дорожній
університет, завідувач кафедри
міжнародної економіки.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, доцент
Ястремська Олена Миколаївна,
Харківський національний економічний
університет, завідувач кафедри економіки,
організації та планування діяльності підприємства;

кандидат економічних наук, професор
Коюда Павло Миколайович,
Харківський національний університет
радіоелектроніки, завідувач кафедри
економічної кібернетики.

Провідна установа: Донецький державний університет економіки і
торгівлі ім. М. Туган-Барановського,
кафедра економіки підприємства, Міністерство
освіти і науки України, м. Донецьк.

Захист відбудеться 25 січня 2007р. о 13.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.050.02 у Національному технічному університеті “Харківський політехнічний інститут” за адресою: 61002, м. Харків, вул. Фрунзе, 21, корпус У1, ауд.1001.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут” за адресою: 61002, м. Харків, вул. Фрунзе, 21.

Автореферат розісланий „23” грудня 2006р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Гаврись О.М.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Досягнення стратегічної мети інтеграції України до світового співтовариства та інтенсифікації участі в сучасних інформаційно-технологічних потоках можливе за умов реалізації чіткого плану дій щодо підвищення рівня інноваційного розвитку шляхом комплексного поєднання ефективної державної інноваційної політики та ринкових методів управління, спрямованих на активізацію інноваційної активності промислових підприємств та нарощування кількісного і якісного складу інноваційного потенціалу. Недосконалість ринкової інфраструктури, застаріла галузева структура виробництва, дефіцит фінансових ресурсів та неефективне законодавство свідчать про наявність проблем стратегічного управління на макро- й мікрорівнях і виступають головними чинниками гальмування інноваційного розвитку вітчизняних підприємств.

Загальнонауковий, теоретичний сенс інноваційного менеджменту як ефективної складової ієрархічної системи стратегічного управління, знайшов своє відображення в багатьох дослідженнях як зарубіжних, так і вітчизняних авторів: І.Ансоффа, О.С.Віханського, М.В.Володькіної, А.С.Гальчинського, В.М.Гейця, Л.Є.Довганя, П.Друкера, В.Д.Немцова, В.С.Пономаренка, М.Портера, В.П.Семиноженка, А.Стрікланда, А.Томпсона, А.Чендлера, З.Є.Шершньової, О.М.Ястремської та інших. Активно розвивається українська школа стратегічного менеджменту інновацій, до складу якої входять провідні економісти-теоретики та практики: А.В.Гриньов, Б.М.Данилишин, В.Я.Заруба, Ю.Б.Іванов, С.М.Ілляшенко, Є.В.Крикавський, В.І.Ландик, П.А.Орлов, П.Г.Перерва, А.А.Садєков, А.І.Яковлєв та інші. Водночас деякі проблеми реалізації процесу інноваційного управління, що мають прикладний характер і стосуються оцінки якості інноваційної діяльності підприємств, залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, потребують подальшого розгляду питання вдосконалення механізму функціонування інноваційного менеджменту як ефективної складової стратегічного управління, визначення рівня інноваційності промислового підприємства та вдосконалення на цій основі існуючих методик оцінки інвестиційної привабливості.

Необхідність розвитку відповідного теоретико-методичного забезпечення цих наукових завдань зумовила вибір теми дисертаційного дослідження, визначила коло теоретичних та практичних завдань, обумовила його актуальність.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі міжнародної економіки Харківського національного автомобільно-дорожнього університету в межах держбюджетної теми МОН України „Розробка методології оцінки конкурентоспроможності інноваційних продуктів у міжнародному середовищі” (ДР № 0105U009057). Під час виконання цієї теми здобувач запропонував перелік альтернативних критеріїв оцінки ефективності інноваційної стратегії підприємства. Матеріали дослідження також

використовувалися при виконанні господарсько-договірних науково-дослідних робіт кафедри № 49-05-05 "Розробка методики оцінки інтегрального ефекту від впровадження інноваційних продуктів" (здобувачем розроблений підхід до оцінки впровадження інноваційних продуктів на конкретному підприємстві, виходячи зі схеми механізму функціонування інноваційного менеджменту в структурі стратегічного управління) та № 68-01-06 "Дослідження попиту на інноваційні товари німецьких та інших міжнародних автомобільних компаній в Україні" (здобувачем запропоновані методичні рекомендації щодо оцінки рівня інноваційності компаній).

Мета і завдання дослідження. Основна мета роботи полягає у розвитку теоретичних основ стратегічного управління інноваційною діяльністю, обґрунтуванні та розробці методичних підходів і практичних рекомендацій щодо застосування його інструментів підприємствами української промисловості. Досягнення мети дисертаційного дослідження відбувалося за допомогою послідовного вирішення таких завдань:

розкриття сутності та визначення ролі стратегічного управління інноваційною діяльністю в розвитку економічних відносин на сучасному етапі;

оцінка основних теоретичних проблем та удосконалення механізму функціонування інноваційного менеджменту в структурі стратегічного управління;

визначення головних тенденцій розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств України та стратегічних напрямків державного регулювання інноваційної сфери;

обґрунтування вибору інноваційності підприємства як одного з критеріїв оцінки ефективності загальної стратегії підприємства;

формалізація оцінки рівня інноваційності промислових підприємств України відповідно до їх галузевої приналежності на основі імітаційного моделювання та кількісних методів дослідження;

вдосконалення методичного підходу щодо оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств України на основі використання моделі оцінки показника інноваційності як інструменту стратегічного управління.

Об'єкт дослідження – інноваційна діяльність промислових підприємств.

Предмет дослідження – процеси стратегічного управління інноваційною діяльністю на підприємствах.

Методи дослідження. Теоретичною базою дисертаційної роботи є об'єктивні закони і фундаментальні положення економічної теорії, теорії інноваційного та стратегічного менеджменту, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених.

Для досягнення поставленої мети в дисертаційній роботі були використані такі наукові методи: теоретичного узагальнення, якісного аналізу та синтезу – для уточнення змісту поняття „стратегічне управління” та авторського визначення економічної категорії „інноваційність”; системного аналізу – для розробки схеми

механізму функціонування інноваційного менеджменту в структурі стратегічного управління; статистичні та графічні методи – для аналізу інноваційної діяльності промислових підприємств України. Для побудови моделі оцінки показника інноваційності було застосовано методи імітаційного моделювання та кореляційно-регресійного аналізу. Практичне значення вдосконаленої методики оцінки інвестиційної привабливості промислового підприємства було доведено за допомогою методу експертних груп та елементів теорії стратегічних ігор.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі акти Верховної Ради України, статистичні дані Державного комітету статистики України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, спеціальна економічна література, матеріали науково-практичних конференцій, довідкові матеріали, публікації періодичних видань, результати власних досліджень здобувача на промислових підприємствах.

Наукова новизна одержаних результатів. До основних результатів, що містять наукову новизну належать такі:

вперше:

запропоновано методичний підхід до стратегічного управління та оцінки якості інноваційної діяльності підприємств України на основі моделі показника інноваційності для окремих галузей промисловості, отриманої шляхом побудови і реалізації алгоритму процесу імітаційного моделювання та кореляційно-регресійного аналізу вибірових виробничо-господарських й фінансових показників, який, на відміну від існуючих підходів стратегічного менеджменту, сприяє більш обґрунтованому визначенню інвестиційної привабливості підприємства;

удосконалено:

механізм функціонування інноваційного менеджменту в структурі стратегічного управління за допомогою графічного зображення схеми його реалізації, яка враховує ієрархічність і циклічність стратегічних етапів та дозволяє приводити у відповідність внутрішній потенціал розвитку підприємства зовнішньому середовищу;

оцінку державного регулювання інноваційної діяльності України за допомогою побудови схеми напрямків перспективного розвитку, яка, виходячи з положень економічної та інноваційної політики, показує прямий вплив держави на макро- і мікрорівнях управління та встановлює зворотні зв'язки підприємства з державними пріоритетами, що дозволяє вносити відповідні корективи в розроблені стратегічні цілі на основі моніторингу практичних заходів з їх реалізації;

методичний підхід до оцінки інвестиційної привабливості підприємств промисловості на основі використання теорії стратегічних ігор та експертних методів, який дозволяє врахувати багаторівневість системи пріоритетних показників ефективності діяльності підприємства, розширеної за допомогою запропонованої

моделі показника інноваційності, з метою отримання конкурентних переваг при прийнятті раціональних управлінських рішень щодо фінансування інновацій;

дістали подальший розвиток:

визначення інноваційного менеджменту як ефективної складової системи стратегічного управління промислових підприємств на основі уточнення змісту поняття „стратегічне управління” через проведений морфологічний аналіз існуючих тлумачень даної категорії та авторського трактування поняття „інноваційність”, отриманого шляхом синтезу термінів „якість”, „інноваційна діяльність”, „інноваційна стратегія”, що характеризується певною сукупністю характеристик інноваційно активного об’єкта;

теоретичний підхід до побудови структури стратегічного управління підприємством за допомогою удосконаленої схеми ланцюга послідовних управлінських процесів, врахування їх динаміки та встановлення стійкого зворотного зв’язку, в межах якого обґрунтовано необхідність введення етапу стратегічного моніторингу, що підвищує ефективність порівняльного аналізу існуючого стану підприємства з зазначеними цілями розвитку.

Практичне значення отриманих результатів і висновків полягає в розробці моделі оцінки показника інноваційності для підприємств окремих галузей промисловості України та вдосконаленні на цій основі методичного підходу до визначення їх інвестиційної привабливості за допомогою розширеної багаторівневої системи пріоритетних показників ефективності інноваційно активного об’єкта. Даний методичний підхід дозволяє здійснювати стратегічну оцінку якості інноваційної діяльності підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища та сприяє більш обґрунтованому прийняттю управлінських рішень щодо фінансування інновацій.

Запропоновані здобувачем показники пріоритетів інноваційного об’єкта, в тому числі й показник пріоритету за інноваційністю, було розглянуто в ході формування інноваційної стратегії ТОВ „ЕТНА” (м. Харків). Обґрунтовано доцільність інвестування в інноваційний проект підприємства на основі розрахованих корисностей стратегічних інвестиційних рішень (акт впровадження від 09.02.2006р.). Модель впроваджено також на ДП ХМЗ „ФЕД” (м. Харків), що дозволило підприємству вдосконалити систему оцінки ефективності інвестиційної стратегії та спрогнозувати перспективні напрямки інноваційної діяльності при розробці плану інноваційного розвитку (акт впровадження від 24.02.2006р.).

Результати дисертаційного дослідження використані в навчальному процесі Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (акт впровадження від 05.05.2006р.) при викладанні дисциплін „Проектний аналіз”, „Управління проектами”, „Економіка та організація інноваційної діяльності”.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною науковою роботою, в якій викладено особисті ідеї та розробки здобувача та отримані ним

результати удосконалення стратегічного управління інноваційною діяльністю промислового підприємства.

Апробація результатів дослідження. Основні результати наукового дослідження, висновки та пропозиції доповідались на Міжнародній науковій конференції молодих учених і студентів „Молодь України і соціально орієнтована економіка” (м. Харків, 2004р.); VIII Міжнародній науково-практичній конференції „Наука і освіта – 2005” (м. Дніпропетровськ, 2005р.); Міжнародному форумі молодих вчених „Ринкова трансформація економіки постсоціалістичних країн” (м. Харків, 2005р.); I Регіональній науково-практичній конференції „Внесок молодих учених у розвиток науки регіону” (м. Луганськ, 2005р.), II Науково-практичній міжнародній конференції „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (смт Коктебель, 2006р.).

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 12 робіт загальним обсягом 5,35 д.а., у тому числі 6 одноосібних наукових праць у фахових виданнях ВАК України загальним обсягом 2,3 д.а. Внесок здобувача в інших спільних роботах наведено в списку опублікованих праць.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел зі 152 найменувань та 8 додатків обсягом 26 сторінок. Зміст дисертації викладено на 205 сторінках друкованого тексту, з них обсяг основного тексту складає 143 сторінки. Матеріали дисертації містять 17 таблиць, з яких 10 – розміщено на окремих аркушах, 7 – за текстом роботи, і 25 рисунків, з яких 12 – на окремих аркушах, 13 – за текстом.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** розкрито актуальність теми, визначено мету і задачі дослідження, об’єкт і предмет, наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, їх апробацію.

У першому розділі **„Теоретичні основи стратегічного управління інноваційною діяльністю підприємства”** розглянуто теоретичні та методичні засади стратегічного управління, обґрунтовано необхідність використання інноваційної стратегії як основи стійкого розвитку підприємства.

Аналіз економічних та загальнонаукових концепцій стратегічного менеджменту дозволив здобувачу визначити стратегічне управління як ітеративний процес ухвалення і здійснення стратегічних рішень, центральною ланкою якого є стратегічний вибір, що базується на зіставленні власного потенціалу підприємства з можливостями і загрозами зовнішнього середовища, в якому воно діє.

Еволюційний розвиток теорії стратегічного управління виділив стійкі компоненти, характер, зміст і спрямованість яких відзначають збалансованість інтересів безпосередніх учасників стратегічного циклу шляхом використання чітких правил та певної послідовності дій при здійсненні управлінських процесів.

Особливістю структури стратегічного менеджменту є побудова ланцюга, що складається з таких класичних етапів управління, як формулювання місії та визначення цілей підприємства, стратегічного аналізу середовища, вибору, розробки й реалізації стратегії та контролю за її виконанням, в межах яких встановлюється взаємний вплив кожної окремої ланки на інші зони і на всю їх сукупність. Аналіз динаміки впровадження загальноприйнятих етапів управління визначив необхідність введення етапу стратегічного моніторингу замість етапу стратегічного контролю. Останній, на думку здобувача, є більш вузьким поняттям і має низьку швидкість реагування на постійно зростаючу інтенсивність інформаційних потоків та значну активізацію конкурентної боротьби, що в умовах невизначеності зовнішнього середовища приводить до викривлення зворотного зв'язку між ходом процесу досягнення цілей і власне цілями, які стоять перед підприємством. У свою чергу, етап стратегічного моніторингу характеризується наявністю визначених в процесі управління контрольних точок, що допомагають більш досконало відслідковувати відповідність існуючого стану цілям підприємства.

Основний зміст сучасного стратегічного менеджменту полягає в тому, що при прийнятті стратегічних рішень підприємство, поряд з внутрішніми факторами розвитку, повинне враховувати ринкову кон'юнктуру, тобто не тільки моделювати власну поведінку в плинних умовах зовнішнього оточення, а і повністю охоплювати управління внутрішніми процесами. Він має базуватися на таких принципових положеннях, як відмінність від класичних принципів управління; зосередження уваги на проблемах гнучкості і адаптованості до постійних змін зовнішнього середовища; використання системних методів; застосування ситуаційного підходу; орієнтація на нові умови та чинники розвитку управління; практичне застосування нових принципів менеджменту тощо. За цих умов одним із засобів вирішення стратегічних задач, націлених на стійкий розвиток підприємства, може бути розробка та реалізація власної інноваційної стратегії.

Грунтуючись на загальних положеннях теорії стратегічного управління, здобувач пропонує удосконалену схему механізму функціонування інноваційного менеджменту в структурі стратегічного управління (рис. 1), яка дозволяє виділити головні напрямки діяльності підприємства з формування та реалізації стратегії його інноваційного розвитку на основі: визначення перспективних стратегічних цілей та їх реалізації; досягнення запланованих показників діяльності внаслідок раціональної організації управління процесом розвитку; адаптації діяльності підприємства з урахуванням результатів ринкового аналізу; внесення відповідних змін у довгострокові напрямки діяльності, цілі та стратегію на основі нових умов і можливостей підприємства. При цьому через зворотні зв'язки механізму коригуються стратегії більш високих рівнів, а також визначаються ієрархічність і циклічність процесів взаємодії стратегічного та інноваційного менеджменту.

Рис. 1. Схема механізму функціонування інноваційного менеджменту в структурі стратегічного управління

У другому розділі „Дослідження сучасного стану управління інноваційною діяльністю промислових підприємств України та провідних країн світу” розглянуто стан інноваційної сфери народного господарства України; проаналізовано її масштаби та структуру, а також виділено основні тенденції вітчизняного інноваційного управління. Виявлено переваги інноваційного потенціалу держави та вказано пріоритетні напрямки інноваційного розвитку в промисловості у контексті світових інтеграційних процесів.

Аналіз інноваційної діяльності як складової сталого економічного зростання країни (рис. 2) показав, що протягом 2000–2002 рр. спостерігалось відносно стабільне зростання інноваційної активності в промисловості. З 2003 року почали проявлятися негативні тенденції щодо зниження ефективності роботи інноваційної сфери, зумовлені низкою політичних, законодавчих, економічних та енергетичних проблем. І хоча в 2004–2005 рр. відбувалося деяке пожвавлення інноваційної діяльності завдяки впровадженню нових технологічних процесів та освоєнню нових видів техніки, однак стан інноваційної активності залишався доволі низьким.

Рис. 2. Динаміка інноваційної активності промислових підприємств України

Основними напрямками інноваційного розвитку України у 2000–2005 рр. були придбання прав на патенти і ліцензії об'єктів промислової власності та дослідження у сфері маркетингу й реклами. Головним джерелом фінансування інноваційного розвитку залишалися власні кошти підприємств, частка яких в загальному обсязі інноваційних витрат складала більше ніж 70%. Вже у I півріччі 2005 року промисловими підприємствами України на виконання наукових та науково-технічних робіт було витрачено приблизно 1 922,3 млн. грн., тобто на 20,8% більше, ніж аналогічні витрати за I півріччя 2004 року (1591,3 млн. грн.). Цей приріст не забезпечив відповідного зростання показників інноваційної активності в промисловості за стратегічний період 2004–2005 рр. Майже половина інноваційно активних підприємств знаходилася в м. Києві, Київській, Дніпропетровській, Донецькій, Луганській і Харківській областях (рис. 3), остання з яких за основними показниками наукової та науково-технічної діяльності посідає одне з перших місць.

Рис. 3. Інноваційна діяльність підприємств у 2005 р.

Ефективне застосування існуючих підходів щодо стратегічного управління інноваційною діяльністю можливе тільки при обов'язковому врахуванні національної специфіки (особливостей функціонування ринкових, виробничих та організаційних структур, стану і напрямків розвитку ринкових інститутів тощо), що дозволить уникнути відомих у світовій практиці тактичних і стратегічних помилок в управлінні інноваційною діяльністю. Особливо важливо правильно обрати прийоми, методи і засоби управління, які найбільш точно характеризують природу і переваги інноваційних процесів перед поточними виробничими завданнями. Досягнення цієї мети можливе за допомогою використання системного підходу до аналізу об'єктивних і суб'єктивних факторів, що впливають на результати розробки і реалізації окремих інноваційних заходів.

Вибір форм і засобів реалізації інноваційної стратегії на макро- та мікрорівнях управління інноваційною діяльністю залежить від використання певних економічних інструментів менеджменту, які у своїй більшості спираються на залучення значного обсягу фінансових ресурсів, однак у кожному окремому випадку мають певні специфічні особливості. В зв'язку з цим виникає необхідність в обґрунтованому свідомому виборі тих з них, які є найбільш ефективними та гнучкими щодо умов діяльності вітчизняної інноваційної сфери. Запорукою їх успішного застосування може стати виділення пріоритетів у сфері державної інноваційної політики, до яких можна віднести: стимулювання інноваційної діяльності, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, підтримку фундаментальних наукових досліджень, розвиток системи освіти тощо.

У загальному вигляді зазначені елементи державного впливу на стан справ інноваційної діяльності в Україні доцільно навести у вигляді схеми напрямків перспективного розвитку державного регулювання, яка, на відміну від існуючих у сучасній економічній літературі способів викладення пропозицій, наочно показує прямий вплив держави на макро- та мікрорівні інноваційної сфери і встановлює зворотні зв'язки підприємства з пріоритетами державного розвитку взагалі. Останні

формуються, виходячи з положень вітчизняної економічної та інноваційної політики, і включають до свого складу бюджетне фінансування інноваційної сфери, вдосконалення інноваційної інфраструктури, розвиток системи освіти тощо. При цьому взаємозв'язок між державою і підприємством визначається через їх державну підтримку шляхом стимулювання малого та середнього бізнесу, залучення іноземних інвестицій, застосування сучасних організаційних форм управління, розвитку інформаційного забезпечення інноваційної діяльності.

У третьому розділі „**Вдосконалення стратегічного управління інноваційною діяльністю промислових підприємств України на основі оцінки показника інноваційності**” розглянуто взаємозв'язок ефективності та інноваційності підприємства з позицій системного підходу, визначено сутність і зміст поняття „інноваційності” як економічної категорії, запропоновано модель визначення показника інноваційності промислових підприємств України у галузевому розрізі, яку було взято за основу вдосконалення методичного підходу щодо оцінки інвестиційної привабливості інноваційно активного підприємства.

Дотримуючись стратегічної точки зору та виходячи з існуючих концепцій інноваційного менеджменту, здобувач пропонує розглядати інноваційність підприємства за якістю його інноваційної діяльності, тобто сукупністю характеристик інноваційно активного об'єкта, що відносяться до його здатності реалізовувати встановлені або прогнозовані стратегічні цілі в умовах ринкової конкуренції. При цьому показником інноваційності є кількісне вираження ступеня придатності сукупного інноваційного продукту (продукції, діяльності, послуги) підприємства для задоволення конкретного рівня попиту на нього в порівнянні з відповідними конкурентними показниками при фіксованих зовнішніх умовах.

Ефективність загальної стратегії підприємства з позиції системного підходу буде залежати від якості його інноваційної діяльності з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища, що графічно можна зобразити у вигляді певної схеми взаємодії, яка розглядатиме інноваційну діяльність підприємства відносно ступеня, рівня та масштабів новизни інновацій, їх форм, сфери й частоти застосування, а також інвестиційного забезпечення усіх стадій інноваційного циклу. Виходячи з запропонованої схеми взаємодії інноваційності підприємства зі стратегією його діяльності, основним каталізатором стратегічного розвитку підприємства є його інноваційна стратегія. При цьому ефективність, узгодженість і кінцевий взаємозв'язок останньої з загальною стратегією забезпечує показник інноваційності, який за допомогою певної цільової функції спрощує побудову системи кількісної та якісної оцінки інновацій на підприємстві та надає інвестору можливість порівняння схожих підприємств з огляду на встановлені інноваційні характеристики:

$$I_{mn} = f(x_1, x_2, x_3, \dots, x_n) \rightarrow \max ; \quad (1)$$

$$x_i \in R,$$

де I_{mn} – показник інноваційності промислового підприємства; $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ – складові інноваційності промислового підприємства; R – область припустимих значень складових інноваційності підприємства.

Згідно з цільовою функцією кількісна оцінка інноваційності підприємства як складової ефективності його загальної стратегії здійснюватиметься за допомогою виробничого (X_1), фінансового (X_2), інформаційного (X_3), соціального (X_4) та екологічного (X_5) факторів, які показують відповідно: додану вартість, отриману за рахунок впровадження інновацій; загальний обсяг інноваційних витрат; загальний обсяг витрат на інформаційне забезпечення інноваційної діяльності; соціальні трансферти за рахунок прибутку від впровадження інновацій; витрати підприємства на охорону та раціональне використання природних ресурсів за рахунок впровадження інновацій.

Побудова гіпотетичної імітаційної моделі відбувається за допомогою використання сучасних методів моделювання, зокрема методу Монте-Карло, ітеративний алгоритм якого передбачає реалізацію п'яти послідовних етапів (рис. 4). Відповідно до цього імітаційна модель є логіко-математичним описуванням системи управління якістю інноваційної діяльності промислового підприємства і визначає динамічну поведінку системи за допомогою просування її з одного стану в інший у певному інтервалі часу.

Розрахунок моделі оцінки показника інноваційності промислового підприємства проводився на основі задання границь довірчих інтервалів ендогенних складових моделі за даними вибіркового спостереження Державного комітету статистики (обсяг вибіркової сукупності для галузі машинобудування та галузі виробництва будматеріалів і скловиробів – 12 інноваційно активних підприємств Харківської області). В ході проведення багатофакторного кореляційно-регресійного аналізу за допомогою засобів Microsoft Excel здобувачем було отримано для підприємств машинобудування модель оцінки показника інноваційності (2), а для підприємств з виробництва будматеріалів та скловиробів – модель (3), оцінка адекватності яких за критерієм Фішера та множинним коефіцієнтом детермінації довела їх практичну значущість для промисловості:

$$I_{mn} = 38849,375 + 39,443X_1 - 10,872X_2 - 273,675X_3 + 151,819X_4 - 80,983X_5; \quad (2)$$

$$I_{mn} = 19693,993 + 5,309X_1 - 0,751X_2 - 105,140X_3 + 7,344X_4 - 2,072X_5. \quad (3)$$

Практична цінність моделі інноваційності полягає в тому, що, приймаючи до уваги отримані розрахункові коефіцієнти, підприємство має можливість здійснювати стратегічну оцінку якості своєї інноваційної діяльності, а також впливати на основні напрямки її реалізації, що в умовах нестабільного зовнішнього середовища дозволить йому отримати певні конкурентні переваги при прийнятті раціональних управлінських рішень щодо фінансування його інновацій. Тобто

Рис.4. Алгоритм моделювання показника інноваційності промислових підприємств

інноваційність може виступати одним з пріоритетних показників оцінки ефективності діяльності підприємства поряд з чистою сучасною вартістю, індексом дохідності та терміном окупності інвестицій.

Прикладом практичного застосування показника інноваційності виступає деревовидна модель розподілу інвестиційних коштів, в межах якої схема об'єктів інвестування та їх взаємозв'язки мають ієрархічну структуру, що характеризується чотирма рівнями „дерева” ($\alpha = 1,2,3,4$) з певною множиною об'єктів, які претендують на отримання коштів ($a_{\alpha_i}^{(\gamma)\varphi_{\alpha_i}}$, де γ – номер елементарного об'єкта на будь-якому з рівнів α_i ; φ_{α_i} – номер елементарної ієрархії рівня α_i , тобто елемента рівня α_{i-1} , який є управляючим для своєї ієрархії).

У загальному випадку чотирирівневу схему об'єктів інвестування можна зобразити у вигляді певної множини A , яка, в свою чергу, містить підмножини A_{α_i} :

$$A = \{A_{\alpha_1}; A_{\alpha_2}; A_{\alpha_3}; A_{\alpha_4}\}, \quad (4)$$

де $A_{\alpha_1} = a_1^{(1)}$ – інвестор, що має бажання вкласти певний обсяг інвестиційних коштів; $A_{\alpha_2} = [a_2^{(1)l_2}; a_2^{(2)l_2}; a_2^{(3)l_2}; \dots; a_2^{(n)l_2}]$ – промислове підприємство-реципієнт, що потребує вкладення інвестицій; $A_{\alpha_3} = \{[a_3^{(1)l_3}; a_3^{(2)l_3}; a_3^{(3)l_3}] , [a_3^{(1)2_3}; a_3^{(2)2_3}; a_3^{(3)2_3}] , \dots, [a_3^{(1)n_3}; a_3^{(2)n_3}; a_3^{(3)n_3}]\}$ – потенційні напрямки вкладення інвестиційних коштів (виробнича, фінансова, інноваційна діяльність підприємства); $A_{\alpha_4} = \{[a_4^{(1)l_4}; a_4^{(2)l_4}; a_4^{(3)l_4}; a_4^{(4)l_4}] , [a_4^{(1)2_4}; a_4^{(2)2_4}; a_4^{(3)2_4}; a_4^{(4)2_4}] , \dots, [a_4^{(1)n_4}; a_4^{(2)n_4}; a_4^{(3)n_4}; a_4^{(4)n_4}]\}$ – безпосередні об'єкти інвестування (основні виробничі фонди, оборотні кошти підприємства, інноваційні проекти, інтелектуальна власність).

Метою вирішення задачі розподілу інвестиційних ресурсів за ієрархією є розрахунок необхідних обсягів інвестиційних коштів для кожного з об'єктів на усіх рівнях моделі (за винятком рівня α_1 , де обсяг інвестиційних ресурсів визначається поза його межами), а також визначення й найбільш повне фінансування, перш за все, тих з об'єктів, які є найбільш важливими. Пріоритет об'єкта інвестування ($q_{\alpha_i}^{(\gamma)\varphi_{\alpha_i}}$) фіксується шляхом введення m спеціальних показників (5), кожен з яких відповідає переліку основних критеріїв оцінки інвестиційних проектів і описує певну його властивість відповідно до встановленої в кожному окремому випадку функції (6):

$$[q_{\alpha_i}^{(\gamma_1)\varphi_{\alpha_i}}; q_{\alpha_i}^{(\gamma_2)\varphi_{\alpha_i}}; \dots; q_{\alpha_i}^{(\gamma_m)\varphi_{\alpha_i}}]; \quad (5)$$

$$Q_{\alpha_i}^{(\gamma)\varphi_{\alpha_i}} = f_{\alpha_i}(q_{\alpha_i}^{(\gamma)\varphi_{\alpha_i}}). \quad (6)$$

Здобувач пропонує розглядати діяльність підприємства за рівнем його інноваційності (показника пріоритету – $q_2^{(4)l_2}$) вже на другому рівні ієрархії (α_2) поряд з показниками пріоритету за: чистою теперішньою вартістю – $q_2^{(1)l_2}$; терміном окупності інвестицій – $q_2^{(2)l_2}$, індексом дохідності – $q_2^{(3)l_2}$. З урахуванням їх функціонального призначення критерії пріоритету об'єкта (6) для рівня α_2 будуть визначатися як задачі: максимізації чистої теперішньої вартості ($Q_2^{(1)l_2} = f(q_2^{(1)l_2}) \rightarrow \max$); мінімізації терміну окупності інвестиційного проекту ($Q_2^{(2)l_2} = f(q_2^{(2)l_2}) \rightarrow \min$); знаходження умовного екстремуму відповідності нормативним значенням індексу дохідності ($Q_2^{(3)l_2} = f(q_2^{(3)l_2}) \geq extr$); максимізації показника іноваційності підприємства ($Q_2^{(4)l_2} = f(q_2^{(4)l_2}) \rightarrow \max$).

Наведений перелік стратегічних показників інвестиційної оцінки інноваційно активного підприємства використано на ДП ХМЗ „ФЕД” (машинобудування) і ТОВ „ЕТНА” (виробництво будматеріалів і скловиробів), для яких було обґрунтовано доцільність інвестування в окремі інноваційні проекти на основі розрахованих корисностей стратегічних рішень. Практичний вибір інвестором того чи іншого стратегічного переліку для кожного з підприємств здійснювався за допомогою експертних методів визначення вагомості показників пріоритетності інвестиційного

об'єкта, в тому числі й показника інноваційності, з урахуванням кон'юнктури ринку збуту (C) та імовірності відповідності показників пріоритету їхнім встановленим нормативним значенням (P_w). Ґрунтуючись на положеннях теорії стратегічних ігор, шляхом послідовної комбінації елементів системи (5)-(6), було розраховано матрицю очікуваних корисностей від реалізації можливого набору стратегій підприємства (S_i) і обрано ті з них, які повною мірою задовольняють запитам потенційного інвестора та враховують його схильність до ризику.

Згідно з мінімаксімним критерієм прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності було графічно на площині в координатах C_1 (сприятлива кон'юнктура ринку) і C_2 (несприятлива кон'юнктура ринку) вирішено дві стратегічні гри: з урахуванням пріоритету за показником інноваційності підприємства – $STR_1 = ([q_2^{(1)l_2}; q_2^{(2)l_2}; q_2^{(3)l_2}; q_2^{(4)l_2}]; P_w; C)$, та без його урахування – $STR_2 = ([q_2^{(1)l_2}; q_2^{(2)l_2}; q_2^{(3)l_2}]; P_w; C)$. Їх результати показали, що стратегії підприємства, основані на базовому інвестиційному аналізі (у випадку STR_2) мають координати, які значно відрізняються від стратегій, сформованих на базі оцінки інвестиційної привабливості підприємства з урахуванням показника інноваційності (STR_1). Тобто непривабливі стратегії у випадку STR_2 можуть стати потенційно привабливими при STR_1 .

На основі отриманих результатів на ДП ХМЗ „ФЕД” та ТОВ „ЕТНА” було доведено, що розроблений показник інноваційності промислового підприємства суттєво впливає на зміну координат вирішення певної стратегічної гри, а отже, може служити визначальною інвестиційною характеристикою при прийнятті управлінського рішення щодо фінансування того чи іншого інноваційного проекту на вищих рівнях менеджменту.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі на підставі проведених досліджень запропоновано перспективне вирішення наукових завдань щодо вдосконалення стратегічного управління інноваційною діяльністю підприємств промисловості. Зміст основних висновків та рекомендацій зводиться до такого:

1. Визначення сутності та ролі стратегічного управління інноваційною діяльністю в розвитку сучасної економічної системи України відбувалося на основі розгляду динаміки ринкових відносин відповідно до стратегічної мети євроінтеграції. Загальний зміст інноваційної стратегії підприємства було розкрито за допомогою графічної побудови структури стратегічного менеджменту як послідовності взаємозалежних етапів з вибору інноваційних пріоритетів і засобів їх досягнення, наслідком чого є нова позитивна якість виробництва і управління.

2. Оцінка ситуації, яка склалася у вітчизняній практиці стратегічного управління, показала, що більшість підприємств не приділяють особливої уваги власним інноваційним стратегіям. Для вирішення окремих питань цієї проблеми

було вдосконалено механізм функціонування інноваційного менеджменту в структурі стратегічного управління за допомогою побудови схеми процедури його реалізації, яка встановлює динамічну відповідність між інноваційним та іншими напрямками діяльності підприємства і дозволяє таким чином підвищити ієрархічний статус інноваційного менеджменту.

3. У ході аналізу стратегічного періоду 2000–2005 рр. встановлено, що економічне зростання в Україні відбувалося головним чином без суттєвих інноваційних досягнень, тому підвищення рівня інноваційного розвитку повинне реалізовуватися на основі чітко сформованого плану дій та комплексного поєднання ефективної державної інноваційної політики й ринкових методів управління. З цією метою було вдосконалено процедуру оцінки державного регулювання інноваційної діяльності шляхом графічного визначення напрямків його перспективного розвитку, яка дозволяє враховувати інтереси вітчизняної економічної, політичної, соціальної та інституціональної сфер на макро- і мікрорівнях управління.

4. Доведено, що при вирішенні задачі оцінки ефективності загальної стратегії необхідно враховувати рівень інноваційності підприємства, виходячи з відповідності його перспективного розвитку наявному інноваційному потенціалу та приймаючи до уваги особливості розробленої моделі, яка, на відміну від критеріїв ефективності загальної стратегії підприємства, що визначаються станом та факторами розвитку зовнішнього середовища, зорієнтована власне на стан підприємства у зовнішньому середовищі.

5. Побудовано за методом Монте-Карло багатофакторну регресійну модель оцінки показника інноваційності для машинобудування та виробництва будматеріалів і скловиробів, яка є логіко-математичним описуванням системи управління якістю інноваційної діяльності промислового підприємства, базується на алгоритмі реалізації імітаційного моделювання за даними Державного комітету статистики та забезпечує стратегічну оцінку результатів інноваційної діяльності підприємства.

6. Вдосконалено методичний підхід щодо визначення інвестиційної привабливості промислових підприємств, який базується на використанні пріоритетних показників оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства з включенням до нього розробленого показника інноваційності. Встановлено, що його використання при розробці інноваційних стратегій дозволить промисловим підприємствам отримати значні конкурентні переваги шляхом внесення до переліку потенційно ефективних стратегій підприємства тих з них, що були виключені з розгляду за відсутності стратегічної оцінки інноваційності.

7. Ефективність вдосконаленого методичного підходу до оцінки інвестиційної привабливості підприємства на основі визначення рівня його інноваційності підтверджено впровадженням результатів дослідження на ДП ХМЗ „ФЕД” та ТОВ

„ЕТНА”. Основні результати дослідження можуть бути рекомендовані для подальшого впровадження і використання в науково-дослідних установах, управліннях державної адміністрації та Міністерства промислової політики.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

У наукових фахових виданнях:

1. Деділова Т.В. Інноваційна діяльність промислових підприємств України: аналіз, тенденції, розвиток // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. – Випуск 206. Том II. – С.532-538.
2. Деділова Т.В. Проблемы активизации инновационной деятельности промышленных предприятий Украины // Бизнес Информ. – Харьков: Издательский дом «ИНЖЭК». – 2005. – №5-6. – С.55-59.
3. Деділова Т.В. Эффективность и инновационность как современные критерии оценки стратегии предприятия // Бизнес Информ. – Харьков: Издательский дом «ИНЖЭК». – 2005. – №7-8. – С.46-49.
4. Морозікова Т.В. Сучасні проблеми інтеграції стратегічного та інноваційного менеджменту // Вісник Харківського національного університету ім.В.Н. Каразіна. Економічна серія „Еволюція наукових знань і сучасні проблеми економічної теорії”. – Харків: АТЗТ „Самміт Харків”. – 2005. – № 663. – С.84-87.
5. Морозікова Т.В. Інноваційна стратегія як фактор стійкого розвитку українських підприємств // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ. – 2006. – № 34. – С.161-165.
6. Деділова Т.В. Аналіз інноваційної діяльності України як фактора стратегічного розвитку держави // Вісник економіки транспорту і промисловості Української державної академії залізничного транспорту: Зб. наук.-практ. статей. – Харків: Видавництво УкрДАЗТ. – 2006. – №13 – С.207-211.

Матеріали конференцій:

1. Морозікова Т.В. Інноваційна стратегія як пріоритет напрямку економічного розвитку підприємств // Матеріали Міжнар. наук. конф. молодих учених і студентів „Молодь України і соціально орієнтована економіка” 23-24 листопада 2004р. м.Харків. – Харків: Видавництво ХНАДУ. – 2004. – С.196-197.
2. Морозікова Т.В. Сучасні проблеми управління інноваціями на підприємствах України // Матеріали регіон. наук.-практ. конф. „Внесок молодих вчених у розвиток науки регіону” 26-27 квітня 2005р. м. Луганськ / Наукова молодь: Зб. пр. молодих вчених. – Луганськ: Знання. – 2005. – Том 5. – С.55-61.
3. Морозікова Т.В. Інноваційна стратегія як фактор стійкого розвитку українських підприємств // Матеріали Міжнар. форуму молодих вчених „Ринкова трансформація економіки постсоціалістичних країн” 19-20 травня 2005р. м. Харків. – Том 1. – Харків: ХНТУСГ.– 2005. – С.234-235.

4. Морозікова Т.В. Стратегічне управління інноваціями як основа системної стратегії розвитку промислових підприємств України // Матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. „Наука і освіта – 2005” 7-21 лютого 2005р. м. Дніпропетровськ. – Том 88. „Економіка підприємства”. – Дніпропетровськ: Наука і освіта. – 2005. – С.36-38.

5. Деділова Т.В. Проблеми оцінки інноваційності підприємств України // Матеріали II наук.-практ. міжнар. конф. „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” 7-11 червня 2006р. смт Коктебель / Вісник економіки транспорту і промисловості Української державної академії залізничного транспорту: Зб. наук.-практ. статей. Спеціальний випуск. – Харків: Видавництво УкрДАЗТ. – 2006. – № 14. – С.92.

Інші видання:

1. Дмитрієв І.А., Гриньов А.В., Бікулова Д.У., Деділова Т.В., Шершенюк О.М. Проектний менеджмент: Навчальний посібник – Харків:Видавництво ХНАДУ, 2006. – 244с. (Здобувачем розроблені розділи з загальної характеристики проектного менеджменту, контролю за їх виконанням та управління проектними ризиками).

АНОТАЦІЯ

Деділова Т.В. Стратегічне управління інноваційною діяльністю промислових підприємств України. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.02.02 – економіка та управління науково-технічним прогресом. – Національний технічний університет „Харківський політехнічний інститут”. – Харків, 2006.

Дисертацію присвячено актуальним проблемам оцінки стратегічного управління інноваційною діяльністю. В роботі досліджено теоретичні аспекти формування і становлення інноваційної моделі розвитку. Обґрунтовано передумови використання сучасних інструментів інноваційного менеджменту та необхідність їх застосування українськими підприємствами в умовах відсутності стабільності зовнішнього середовища.

Проведено аналіз інноваційної діяльності українських промислових підприємств. Окремо виділено головні чинники гальмування та тенденції подальшого розвитку вітчизняної інноваційної сфери відповідно до завдань державної стратегії євроінтеграції.

Розкрито сутність та взаємозв'язок інноваційності підприємства з його загальною стратегією. Запропоновано регресійну модель оцінки показника інноваційності за окремими галузями виробництва як одного з головних інструментів вдосконалення стратегічного управління інноваційною діяльністю промислових підприємств України. Вдосконалено методичний підхід щодо оцінки інвестиційної привабливості підприємств промисловості на основі використання

імітаційного моделювання, кореляційно-регресійного аналізу, експертних методів дослідження та теорії стратегічних ігор. На відміну від існуючих у сучасній вітчизняній практиці методик оцінки ефективності діяльності, запропонована методика сприяє більш обґрунтованому визначенню інвестиційної привабливості підприємства.

Ключові слова: стратегія управління, розвиток виробництва, інноваційний менеджмент, інновації, інноваційна діяльність, інвестиції, ефективність інновацій.

АННОТАЦИЯ

Дедилова Т.В. Стратегическое управление инновационной деятельностью промышленных предприятий Украины. – Рукопись.

Диссертация на соискание научной степени кандидата экономических наук по специальности 08.02.02 – экономика и управление научно-техническим прогрессом. – Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт» Министерства образования и науки Украины. – Харьков, 2006.

Диссертация посвящена актуальным проблемам оценки стратегического управления инновационной деятельностью. В работе проведено исследование теоретических аспектов формирования и становления модели инновационного развития. Определены предпосылки использования современных инструментов инновационного менеджмента, которые в условиях отсутствия стабильности внешней среды обуславливают необходимость их применения украинскими предприятиями.

Усовершенствован теоретический подход к анализу структуры стратегического управления предприятием путем замены этапа стратегического контроля на этап мониторинга на основе построения цепи управленческих действий, которая состоит из последовательности звеньев с устойчивой обратной связью и обеспечивает итеративность процесса стратегического менеджмента. Рассмотрен механизм функционирования инновационного управления в структуре стратегического менеджмента путем построения схемы, учитывающей иерархичность и цикличность стратегических этапов, в рамках которой было указано место и роль инновационной стратегии предприятия.

Проведен анализ инновационной деятельности промышленных предприятий Украины на основе статистических данных Государственного комитета статистики и установлено, что стратегический период 2000-2005 гг. сопровождался как активизацией инновационной деятельности, так и ее сокращением. Исходя из основных задач стратегии евроинтеграции, выделены факторы замедления роста и тенденции дальнейшего развития отечественной инновационной сферы, а также обоснованы стратегически привлекательные направления государственного

регулирования инновационной деятельности, изложенные в виде графической схемы направлений перспективного развития.

Предложено авторское определение инновационности предприятия как количественного выражения степени пригодности совокупного инновационного продукта (продукции, товара, услуги) предприятия для удовлетворения конкретного уровня спроса на него по сравнению с соответствующими конкурентными показателями при фиксированных внешних условиях.

Раскрыта сущность инновационности предприятия и показаны ее взаимосвязи с общей стратегией, исходя из позиций эффективности инновационной деятельности и с учетом зависимости перспективного развития хозяйствующего субъекта от имеющегося инновационного потенциала. В качестве одного из инструментов совершенствования стратегического управления инновационной деятельностью промышленных предприятий Украины предложено использование регрессионной модели оценки показателя инновационности, полученной на основе анализа выборочных результатов производственной и финансовой деятельности инновационно активных предприятий промышленности в отраслевом разрезе.

Усовершенствован методический подход к оценке инвестиционной привлекательности промышленных предприятий Украины на основе имитационного моделирования, корреляционно-регрессионного анализа, экспертных методов исследования и элементов теории стратегических игр. В отличие от существующих в отечественной практике методик инвестиционной оценки, данная методика позволяет учитывать многоуровневость системы приоритетных показателей оценки эффективности деятельности предприятия, расширенной при помощи показателя инновационности. Она способствует более рациональному выбору объекта инвестирования на практике путем добавления к существующему списку потенциально привлекательных стратегий тех из них, которые были исключены из рассмотрения при отсутствии стратегической оценки уровня инновационности, и таким образом позволяет получить промышленным предприятиям определенные конкурентные преимущества на рынке

Эффективность предложенной методики оценки инвестиционной привлекательности на основе использования разработанного показателя инновационности подтверждена внедрением результатов исследования на предприятиях промышленности Украины.

Ключевые слова: стратегия управления, развитие производства, инновационный менеджмент, инновации, инновационная деятельность, инвестиции, эффективность инноваций.

ANNOTATION**Dedilova T. Strategic management of innovation activity of industrial enterprises of Ukraine. – Manuscript.**

Thesis for a candidate of economic sciences degree in specialty 08.02.02 – economy and scientific-and-technical progress management. – National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”. – Kharkiv, 2006.

The dissertation is devoted to urgent problems of estimation of strategic management of innovative activities. In the work theoretical aspects of creation and formation of innovation development model have been considered. Preconditions for using modern instruments of innovation management and necessity of their application by Ukrainian enterprises in conditions of lack of the environment stability have been substantiated.

Analysis of Ukrainian industrial enterprises innovative activity has been carried out. Separately main factors of development arrest and tendencies of further development of national innovation sphere according to the objectives of the state strategy of integration into the European Union have been highlighted.

The essence of an enterprise innovative activities and their interrelation with the enterprise general strategy have been revealed. Regressive model of innovation parameter estimation in certain branches of industry has been suggested as one of the main instruments for improving the strategic management of innovative activity of industrial enterprises of Ukraine. The methodological approach to estimation of investment attractiveness of industrial enterprises on the basis of application of simulation modeling, correlation-regressive analysis and the theory of strategic games has been improved.

Key words: strategy of management, development of production, innovational management, innovations, innovational activity, investments, efficiency of innovations.

ДЕДІЛОВА ТЕТЯНА ВІКТОРІВНА

**СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ**

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Підписано до друку

Формат 60x90/16

Умов.-друк. арк. 0,9

Тираж 100 прим.

Ціна договірна

Спосіб друку – ризографія

Зам. №

Видавництво Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
61200, Харків-МСП, вул.Петровського, 25

---

*Свідоцтво державного комітету інформаційної політики, телебачення та
радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції, серія
№ ДК №897 від 17.04.2002р.*